

Regjeringens politikk og virkemidler for regional innovasjon og verdiskaping

Statssekretær Oluf Ulseth (H)
Nærings- og handelsdepartementet

Næringslivsdagene i Tromsø 19. mars 2003

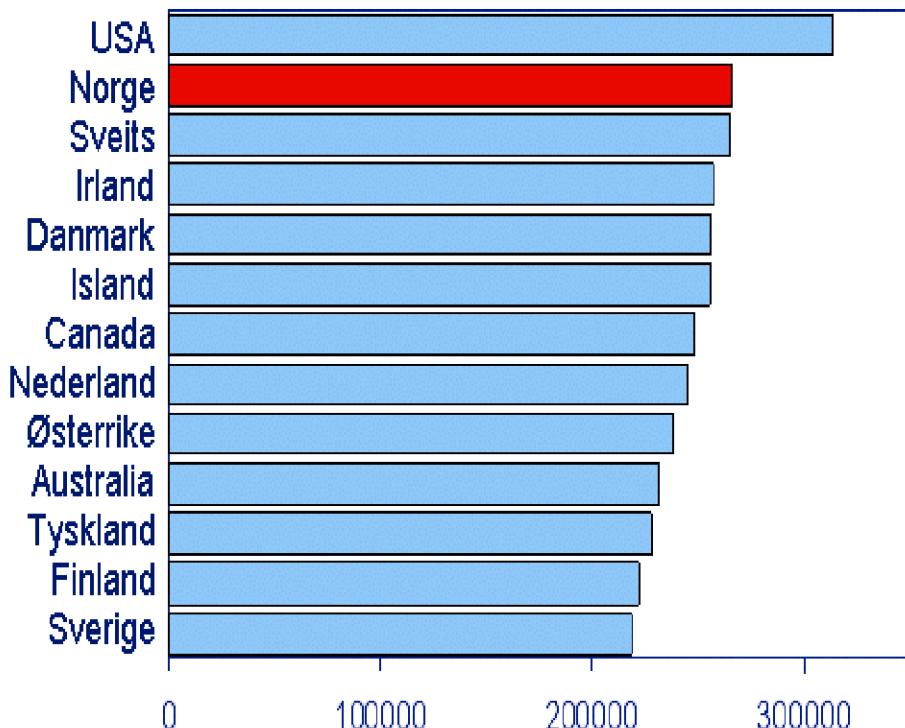
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Et godt utgangspunkt..

- Høyt utdannet arbeidskraft og relativt rimelige eksperter
- Avansert forskning og teknologi på enkelte områder
- Sterk utenriksøkonomi, relativt lav ledighet og solide offentlige finanser
- Godt samspill mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndigheter
- Deler av økonomien er åpen og konkurranseutsatt

**Kjøpekraft i hvert enkelt land. 2000
(uavhengig av valutaforskjeller)**

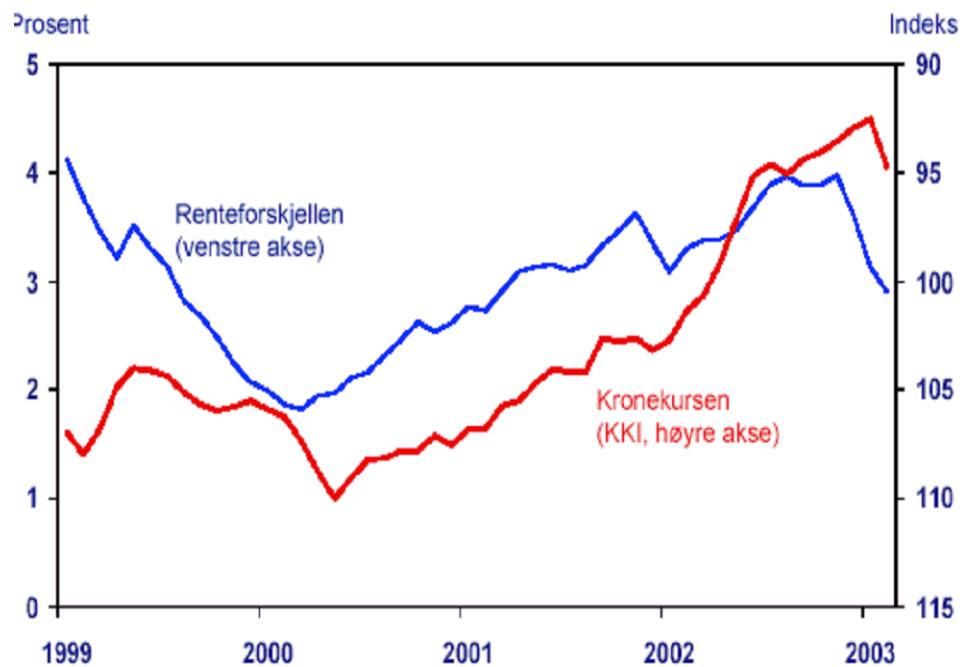

Kilde: Norges Bank og OECD

... som utfordres av høy rente og sterk krone

- Regjeringens viktigste bidrag til å sikre økt konkurranseevne for næringslivet er en ansvarlig økonomisk politikk
- Statsbudsjettet for 2003:
  - Begrenset bruk av petroleumsinntekter i statsbudsjettet
  - Lavere vekst i offentlige utgifter enn forventet vekst i fastlands-BNP

Rentenivå og kronekurs henger sammen

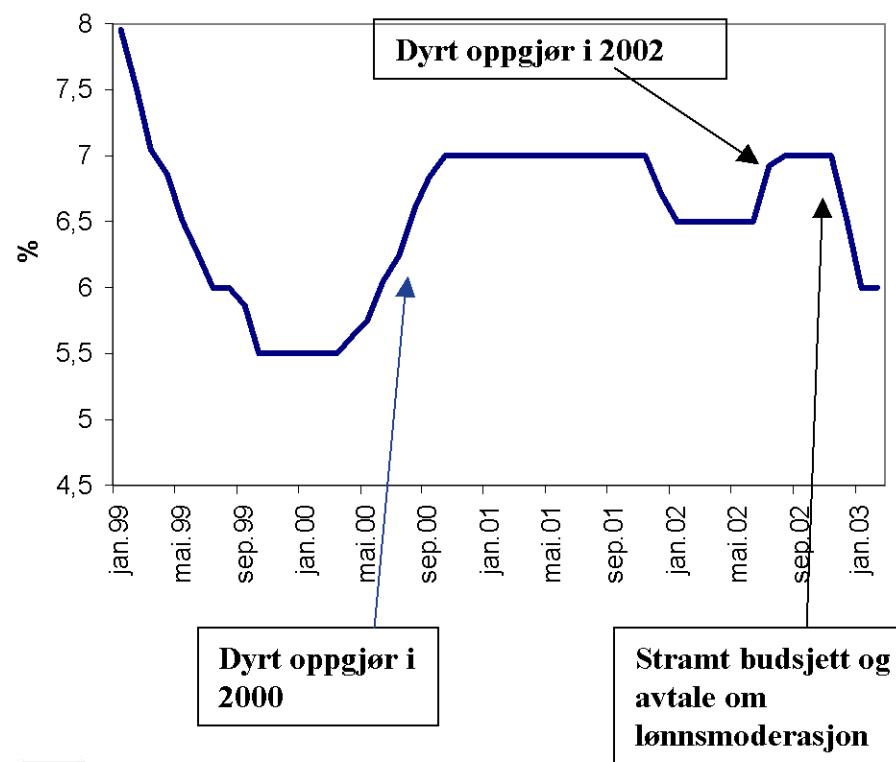

Kilde: Norges Bank

Et stramt budsjett har bidratt til redusert rente

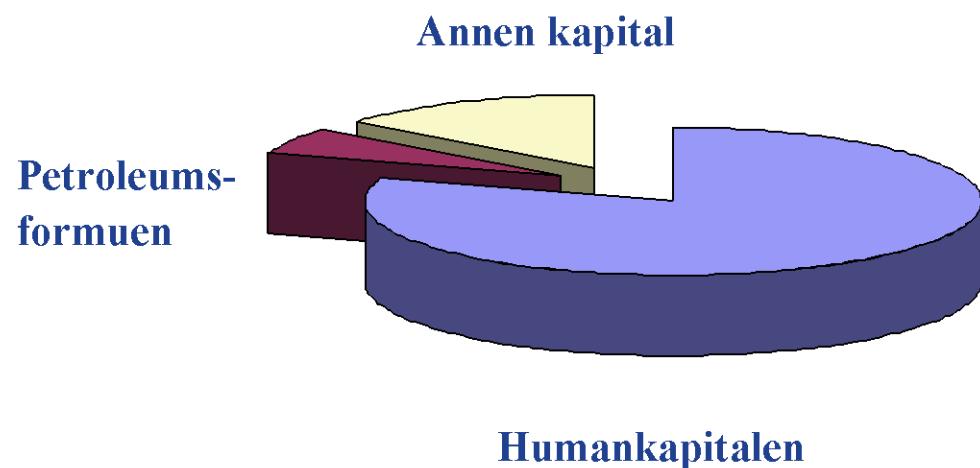
- Nye retningslinjer for pengepolitikken gjør at dyre lønnsoppgjør slår direkte ut i høyere rente og redusert lønnsomhet i industrien.
- Overskrides grensene for handlingsregelen vil Norges Bank måtte sette opp renten.
- Et stramt budsjett og avtale om lønnsmoderasjon har bidratt til lavere rente.

Utviklingen i Norges Banks styringsrente (foliorenten)

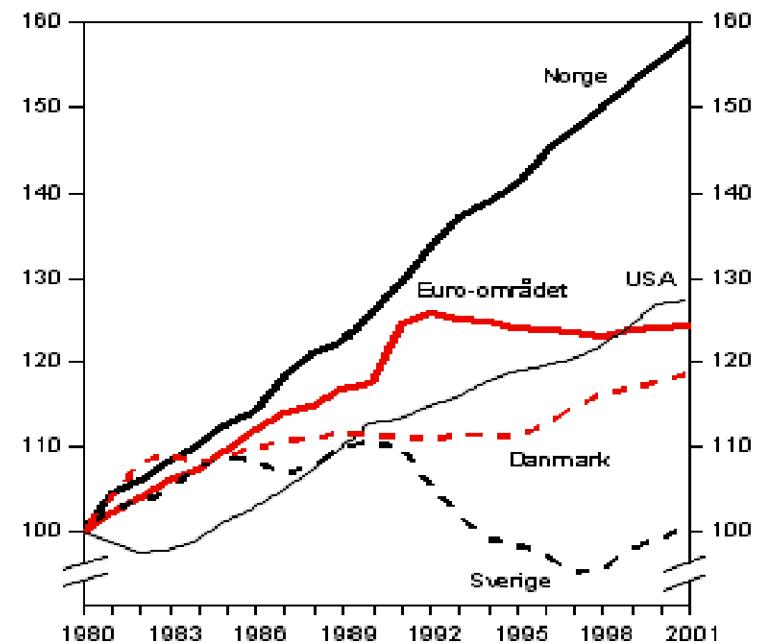

Arbeidskraften er vår viktigste ressurs

Oljeformuen er ikke nok..

.. og alle kan ikke
arbeide i offentlig sektor

Norge har hatt en høy lønnsvekst

- En reallønnsøkning på rundt 5% svekker norsk næringslivs konkurranseseevne
- Lønningene for industriarbeidere i Norge er høyere enn i de fleste andre land.
- Regjeringen vektlegger det inntektpolitiske samarbeidet
- Faktiske lønnskostnader påvirkes også av andre forhold enn lønn

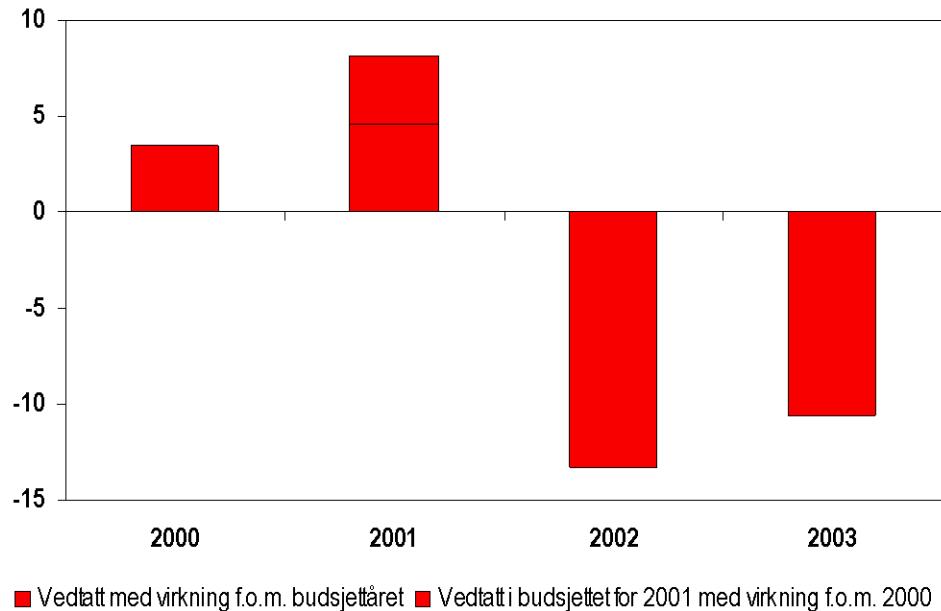

Lavere skatter og avgifter

- Skattesystemet – en viktig rammebetingelse for næringslivet
  - høyere avskrivningssatser
  - avvikling av flyseteavgiften
  - fjerning av utbytteskatten
  - avvikling av investeringsavgiften
  - FoU-fradrag
- Størstedelen av til sammen ca. 19 mrd kr i skatte- og avgiftslettelser i 2002 og 2003 er rettet mot næringslivet
- Skauge-utvalget

Vedtatte påløpte skatteendringer
(mrd kr løpende)

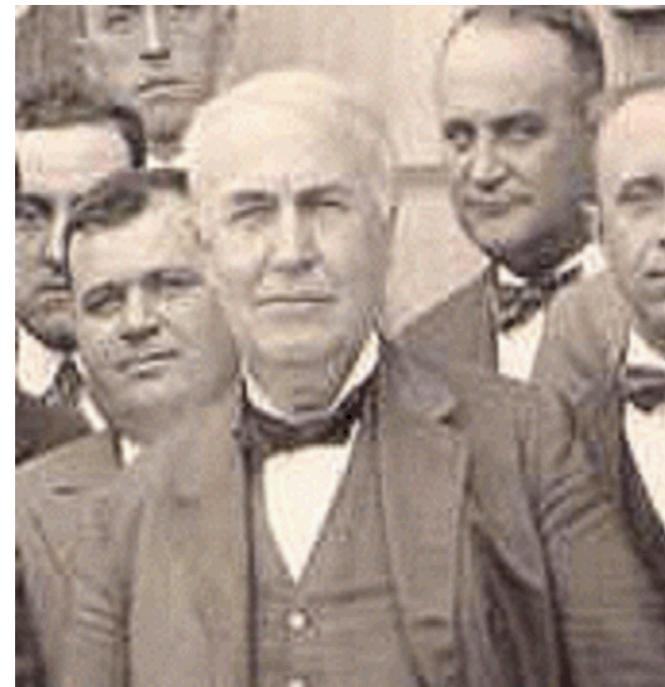

Kilde: Finansdepartementet

Enklere regelverk – mer næringsvennlig offentlig sektor

- Handlingsplan for forenkling
- Egen konsekvensutredningsenhet for nye lover og regler
- Alle offentlige etater skal kunne motta rapportering fra næringslivet elektronisk innen 2004
- Enklere regelverk

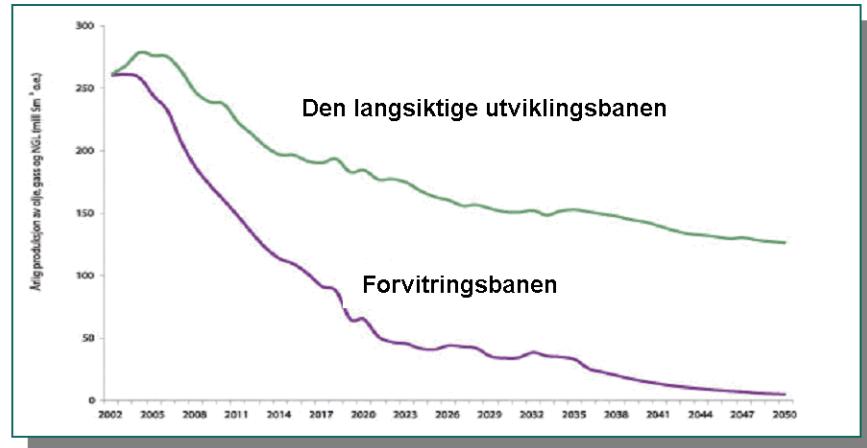
Thomas Alva Edison: "There are no rules here, we are trying to achieve something."

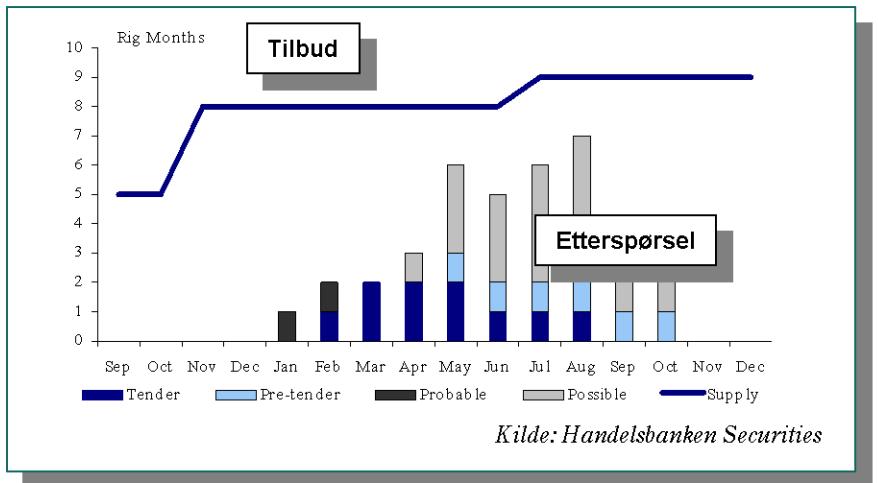
Nye utfordringer på sokkelen

- Norsk sokkel på vei inn i en modningsfase
- Petroleumssektorens betydning i norsk økonomi vil reduseres.
- Investeringene på norsk sokkel har vært viktig for verkstedsindustrien.
- Lav funnrate i 2003

... både i et lengre perspektiv

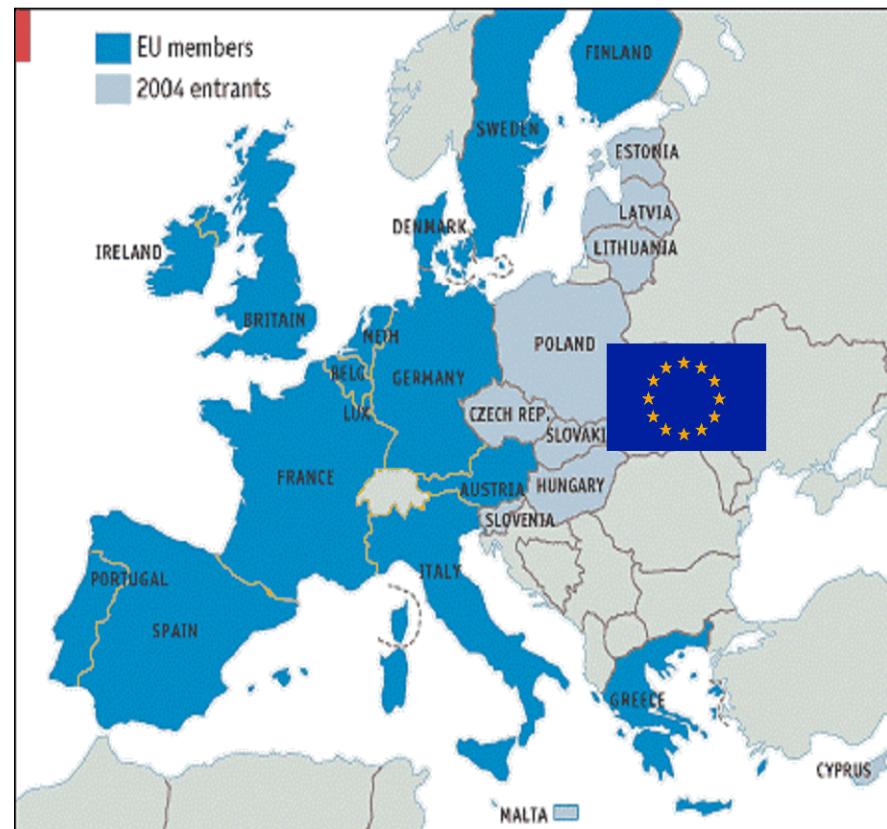
... og på kort sikt

Norsk verdiskaping er avhengig av markedsadgang

- Folketallet i EU øker fra 380 til 450 millioner
- Utvidelsen av EU viktig både økonomisk og politisk
- WTO-forhandlinger
- Frihandelsavtaler gjennom EFTA

Innovasjonsevnen

- Verdiskapingen i norsk økonomi avhenger av innovasjonsevnen
- Effektive markeder kanaliserer ressurser dit de kaster mest av seg
- Vi trenger tiltak som virker med markedet og ikke mot det

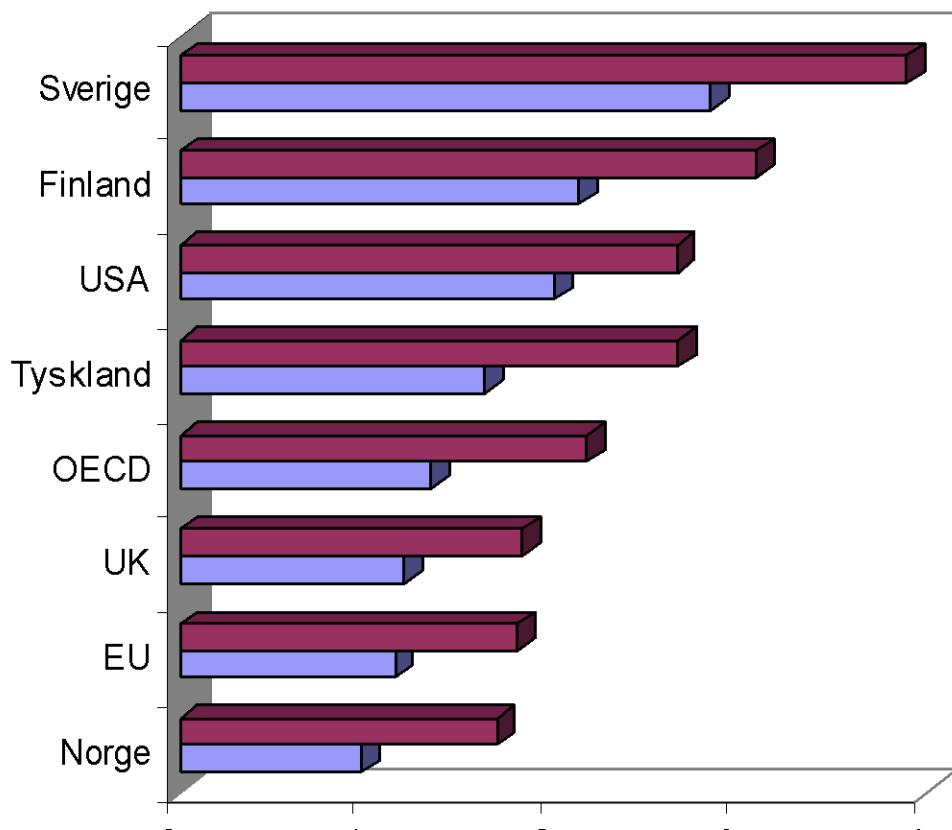

En helhetlig innovasjonspolitikk

---

1. Rammevilkår for næringslivet
2. Kunnskap og kompetanse
3. Forskning, utvikling og kommersialisering
4. Entreprenørskap, oppstart av virksomhet
5. Infrastruktur

Store forskjeller i forskning mellom land...

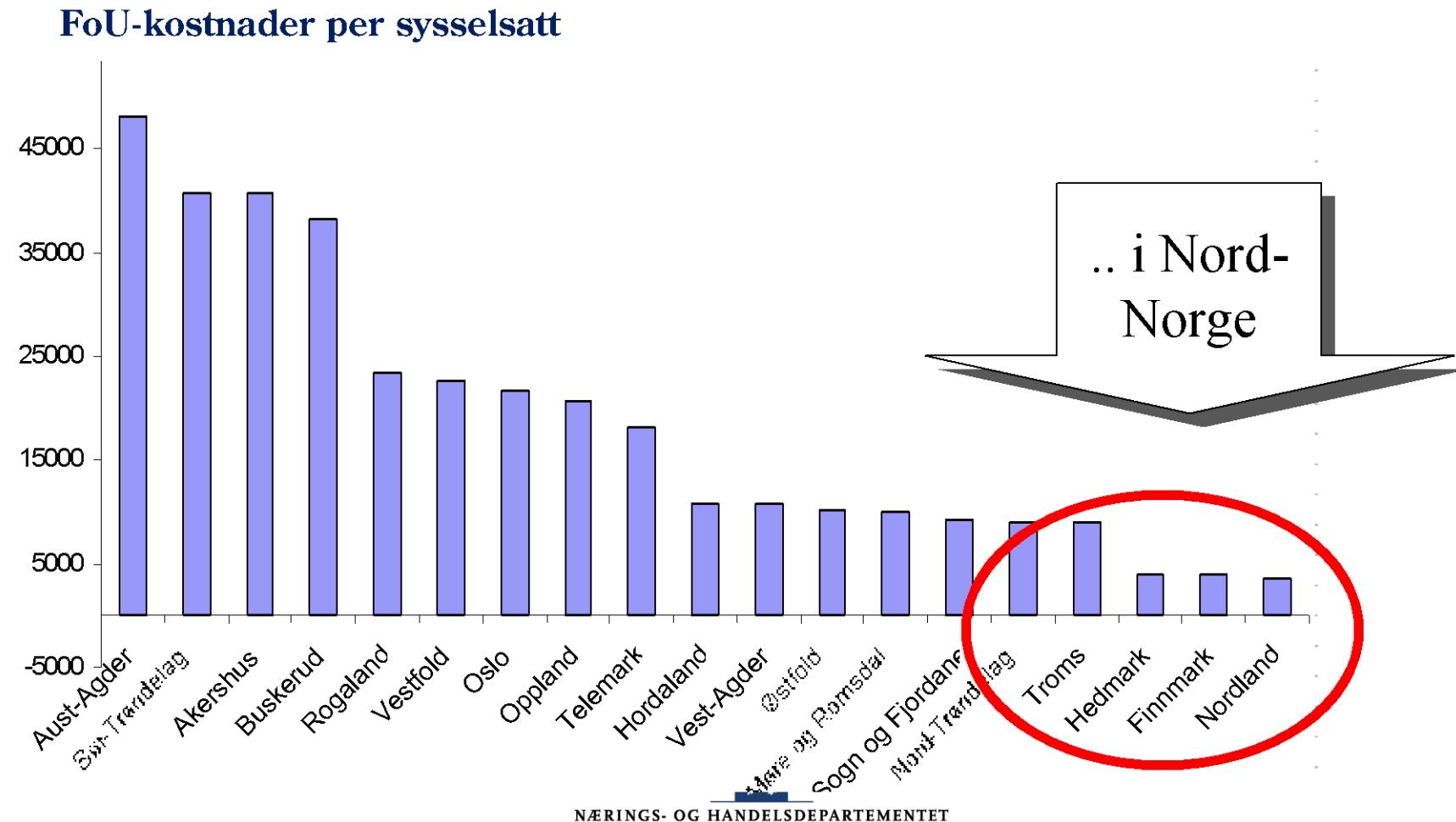
Totalt:

Norge	1,70	pst
EU	1,81	pst
OECD	2,18	pst
Finland	3,09	pst
Sverige	3,89	pst

Bedriftenes andel:

Norge	0,97	pst
EU	1,15	pst
OECD	1,51	pst
Finland	2,14	pst
Sverige	2,84	pst

.. og det forskes for lite i norske bedrifter...

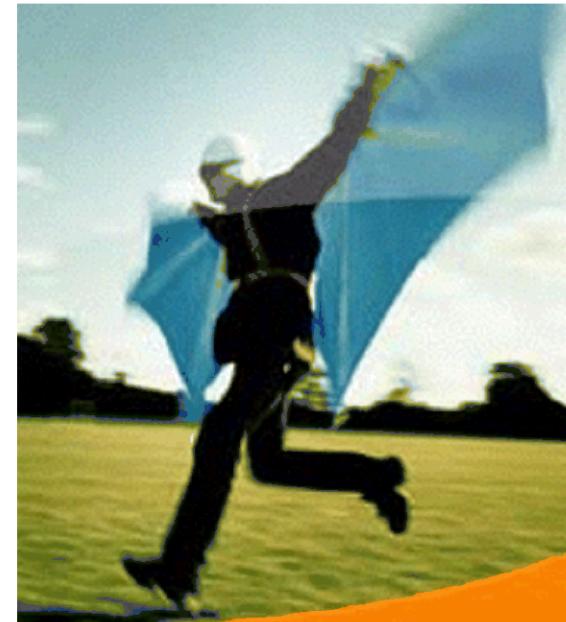
Bedre virkemidler for nyskaping

**Økt innovasjon og internasjonalisering
over hele landet**

Fokus:

- Idé-, utviklings- og kommersialiseringfasen
- Forskning og kompetanseheving
- Internasjonalisering
- Ett sted å henvende seg

Målgruppene

- Entreprenører og unge bedrifter
- SMB med store vekstambisjoner- og potensial nasjonalt og internasjonalt
- Forskere og FoU-miljøer i næringslivet og i forsknings- og utdanningsmiljøer
- Innovasjonssystemer

"Innovasjon Norge" - bedre virkemidler for nyskaping

- Ny enhet for innovasjon og internasjonalisering

Enheten baseres på:

- Norges Eksportråd
- SND
- SVO

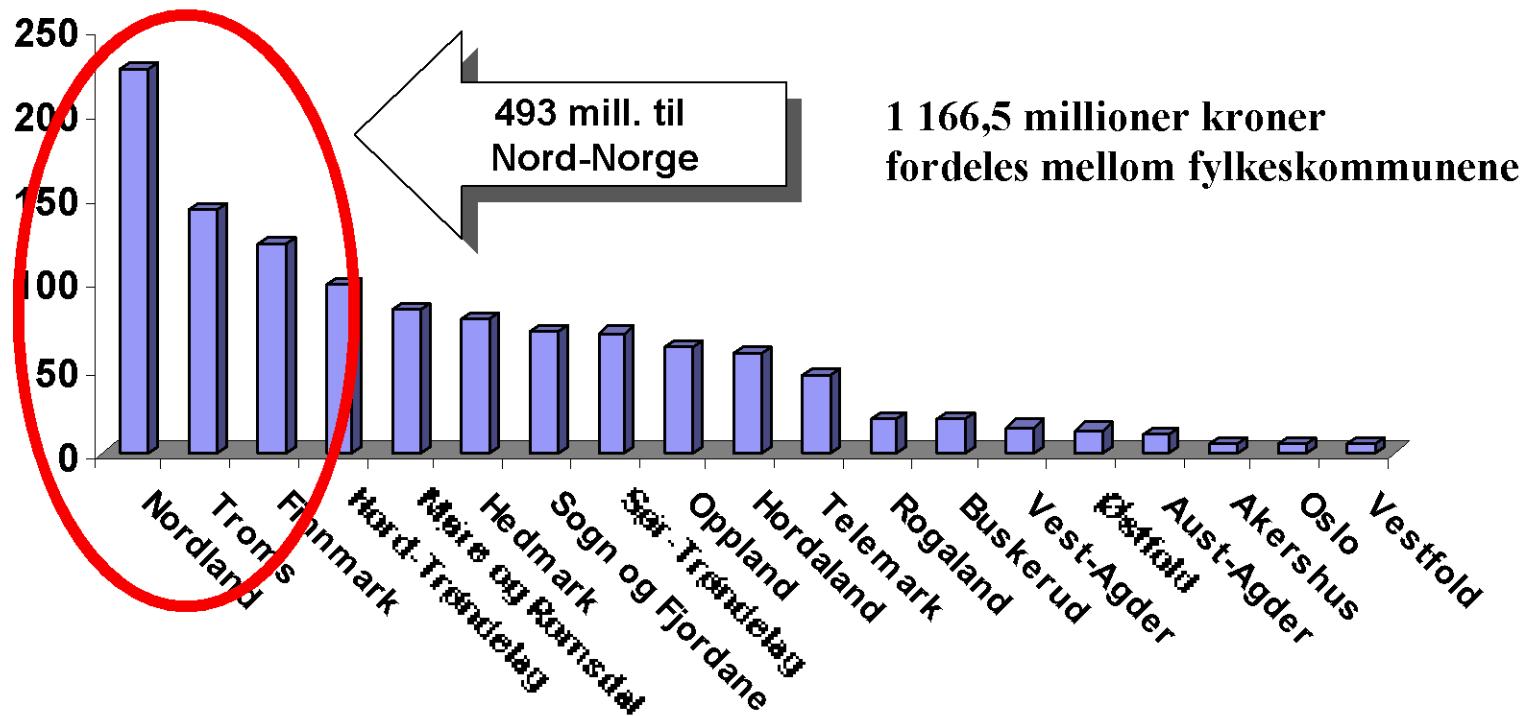

- Opprettes fra neste år
- Et nett av kontorer basert på SNDs og Eksportrådets kontorer
- Kontornettet i Norge skal i hovedsak følge fylkesstrukturen
- Egen sak om virkemiddelapparatet til Stortinget

Regional næringsutvikling

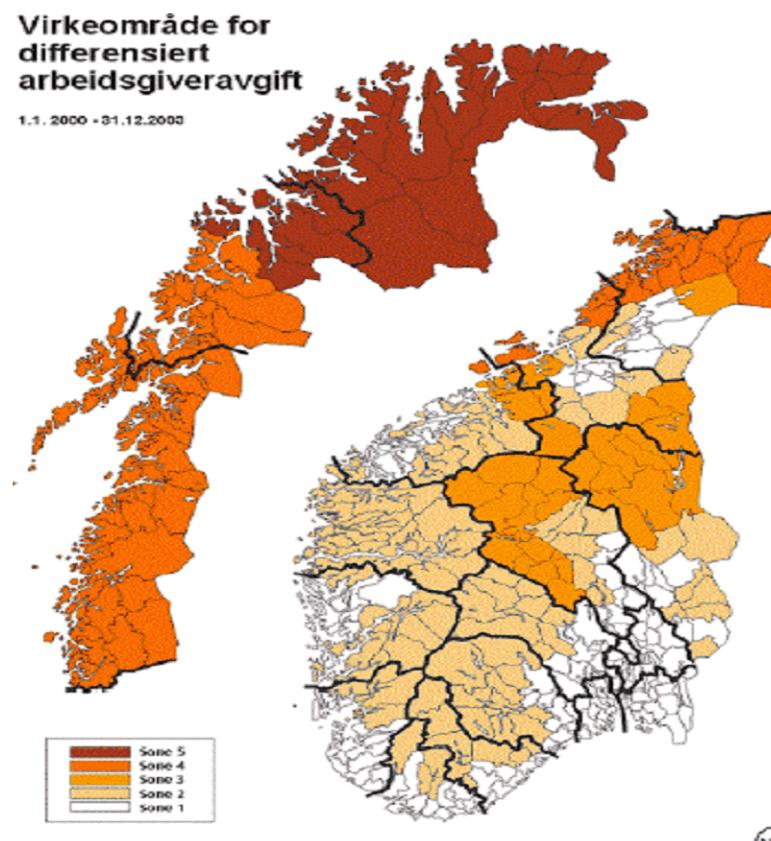
- Fylkeskommunen som regional utviklingsaktør
- Regionalt partnerskap – næringslivets rolle

Differensiert arbeidsgiveravgift

- Dagens ordning er godkjent ut 2003
- Dialog med ESA
- Vurdering av alternative virkemidler

En aktiv politikk for å fremme norsk næringslivs konkurranseevne

---

- En ansvarlig økonomisk politikk
- Lavere skatter og avgifter
- Arbeidskraften – vår viktigste ressurs
- Forenkling for næringslivet
- God internasjonal markedsadgang
- Økt innovasjon, bl.a. gjennom mer forskning

**BNP-gjennomsnittlig årlig vekst.
1920-1989**

USA	3.7%
Japan	2.8%
Finland	2.7%
Norge	2.7%
Danmark	2.5%
Tyskland	2.5%
Sverige	2.4%
Italia	2.2%
UK	2.0%